

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Feltétlenül lemond a Stirbey-kormány a jövő hét elején

Állítólag kedden már megalakul az új kormány — A kisebbségi blokk közös jelöléseit mindenütt megejtették — A választási visszaéléseket szigorúan megtorolják — A bánági sváb jelöltek — Jakabffy Elemér dr. és Muth Gáspár dr. tárgyalásai — A marosvásárhelyi magyarság vezetői lemondottak

A zsidóság jelöltje a kisebbségi blokk temesi listáján

Bukarest, június 19.

A Stirbey-kormány tagjai tegnap este minisztertanácsot tartottak, amelyről a következő hivatalos közleményük adta ki:

— A minisztertanács megvitatta a volt kormány utolsó napjaiban történt kiutalásokat és kifizetéseket. Minden egyes szakminiszter meg fogja vizsgálni, vajjon helye van-e ebben a kérdésben újabb revízióknak. Ezután körrendeletet fogadtak el, amelyet a prefektusokhoz intéznek és ezeknek köteletségévé teszi a választásokon a rendet biztosítani és egyúttal

a legszigorubb megtorlást helyezi kilátásba a kormány azokkal a tisztviselőkkel szemben, akik a választásokon visszaéléseket követnek el.

A minisztertanács tudomásul vette, hogy Jugoszláviával a bánági román iskolák és templomok ügyében megindított tárgyalások kielégítően haladnak. Végül a minisztertanács a népszövetségi tanács a határozatával foglalkozott, amely szerint a magyar optánsok ügyében a tárgyalásokat a romániai delegátus kérésére elhalasztották a szeptemberi ülésükre.

A miniszterek közös listán

Magánúton nyert értesülésünk szerint a minisztertanács több miniszter azt javasolta, hogy a liberális és a nemzeti parasztpárti miniszterek közös listával vegyenek részt a választáson. Argetoianu vonatkozott a két párt hazafiasságára, amellyel elejét vehetik az igazságosság jellegű agitációnak. Pan Halipa a közös lista ellen nyilatkozott. A minisztertanács elhatározta, hogy a választások szabad befolyásának biztosítására vonatkozó intézkedéseket a kedden tartandó újabb minisztertanácson fogják megvitatni.

Biztos a kormány lemondása

A fővárosi lapok biztosra veszik, hogy most már, hogy Stirbey Barbu herceg kormánya lemond, mert Maniu Gyula a közös listát továbbra is visszautasítja. Perieanu államtitkár a tegnapi minisztertanács után kijelentette az újságíróknak, hogy amennyiben a pártok megegyeznek, úgy valószínűleg távozik a kormány, ha pedig nem egyeznének meg, abban az esetben Stirbey kormánya egészen biztosan lemond. Szóval a kormány mindenképpen átadja a helyét.

A Cuvantul közlése szerint a tegnapi minisztertanács után Maniu Gyula újabb megbeszélést folytatott a nemzeti parasztpárti miniszterekkel, akik ismertették előtte a minisztertanácsban történeteket és annak a reményüknek adtak kifejezést, hogy Stirbey herceg megmarad miniszterelnöknek és ő vezeti le a választásokat. Az említett lap információja szerint a liberális és a pártok kívüli miniszterek a jövő hét elején kilépnek a kormányból.

Az Indreptarea megállapítása szerint a Stirbey-kormány már megbukott és az új kormány megalakítása befejezett ténynek tekintendő.

A lap már kormánylistát is közöl, amelynek tagjai a régi liberális miniszterek, ezenkívül Argetoianu földművelésügyi, Stelian Popescu igazságügyi és Lupu dr. egészségügyi miniszter. A lap szerint ez a kormány legkésőbb a jövő hét keddjén megalakul. Ezt a hírt fővárosi politikai körökben egyelőre fenntartással fogadják.

A helyzet tisztázása előtt

A politikai élet a fővárosban pillanatnyilag teljesen szünetel. Bratianu Floricába utazott, Maniu Gyula Erdélybe, Stirbey miniszterelnök Brassóba, Duca külügyminiszter Ramneacul Valcea-ba. Stere Sorocába, Michalache pedig Topolovenibe ment és így a legközelebbi órákban a politikai élet szünetével nem szolgál. Hétfőre azonban az egész politikai világ újból visszatér és akkor következik be a helyzet tisztázása. A fővárosi lapok megírják, hogy tegnap megegyezszer megkísérelték Maniu Gyula és Bratianu Jonel között a megegyezés létrehozását. Hir szerint a nemzeti parasztpárt köreiben azonban ellene vannak a megegyezésnek. A Viitorul megállapítja, hogy

Bratianu és Maniu találkozásai semmiféle eredményre nem vezettek és a liberális lap szerint erre nincsen is kilátás,

mert a nemzeti parasztpárt igen éles választási agitációt folytat a liberálisok ellen, ami ellentmondásban van a pártközi propaganda kötelezettségével.

A szászok ratifikálták a kisebbségi blokkot

Nagyszebenből telefonálják: A német-szász néptanács tegnap délután ülést tartott, amelyen egyhangulag elfogadta a kisebbségi választási blokkot. Elhatározták, hogy ilyen értelemben haladéktalanul megkezdik a választási agitációt. A néptanács délután megejtette a jelöléseket és a választás technikai kérdését intézte el.

A bánági svábok jelöltjei

A bánági sváb-német népközösség központi tanácsa tegnap tartotta meg a közelgő választásokkal kapcsolatos értekezletet, amelyen megejtették a jelöléseket is. Az összes vidéki altagozatok képviseltették magukat. Muth Gáspár dr. elnök nyitotta meg az ülést és ismertette a politikai helyzetet, valamint a bukaresti tanácskozások eredményét és a kisebbségi blokk alakítására vonatkozólag.

Hangsúlyozta a blokk célszerűségét, amely a mai politikai helyzetben a kisebbségek számára az egyetlen kivezető út.

A gyűlés tulajdonképpeni szónoka Reitter Imre dr. volt, aki elfogadásra ajánlotta a kisebbségi lista felállítását. A nagytanács lelkesedéssel járult hozzá a magyarsággal kötött paktum ratifikálásához, majd kijelölték a sváb-ság jelöltjeit a kisebbségi listára.

Temes-Torontálmegyében a kisebbségi képviselői lista következőképpen alakult: Kráuter Ferenc dr., Reitter Imre dr., Tornya Gyula dr., Konrád András dr., Német Kálmán, Heinrich Péter, egy szerb és egy bolgár jelölt, a tizedik helyen Muth Gáspár drt jelölték. Szenátori listán: Muth Gáspár dr., Tornya Gyula dr. Blaskovics Ferenc, Reitter Imre dr., a községi képviselőtestületek jelöltje magyar, akit a Magyar Párt temesvári tagozata jelöl.

Aradmegyében a következők a sváb jelöltek: Beller János, Weisenmayer Károly, Weber János, Muth Gáspár dr. Az első, harmadik, ötödik és hetedik hely a magyar jelölteké.

A szenátusra Springer József lelkész jelölték, a többi három hely a magyarságot illeti meg az egyezség értelmében.

Krassómegyében Reitter Imre drt és Kina Béla dr. lugosi ügyvédet jelölték a svábok, a többi három hely a magyarságot illeti.

Muth és Jakabffy tárgyalásai

Muth Gáspár dr. tegnap a következőket jelentette ki munkatársunknak:

— A listákat még nem állítottuk véglegesen össze, tárgyalok még ebben a kérdésben Jakabffy Elemér drrel is, Tudtommal Horváth József drt, a krassói listán jelölik. A népközösség tegnapi tanácskozásán az a szilárd álláspont alakult ki, hogy

a magyarságnak a Temes-torontáli listára delegált egyik jelöltje helyére a zsidóság egyik jelöltjét kérjük,

mert szükségesnek tartjuk a zsidóság képviselőit is a listán. Ezt a kérdést feltétlenül elintézzük Jakabffy drrel és nézetemet közöltem a Magyar Párt temesi tagozatának elnökével is. Ehhez a cseréhez kötjük magunkat.

Lemondott a Magyar Párt elnöksége

Marosvásárhelyi jelentés szerint a Magyar Párt marosvásárhelyi tagozata tegnap délelőtt ülést tartott, amelyen az egész elnökség és pedig Bernády György dr, Ugron András, Toldalaghy Ödön gróf és Kemény János báró lemondottak a tagozatnál viselt tisztségeikről. Miután az elnökség valamennyi tagja elhagyta a helyét, a tagozat vezetését ideiglenesen Szoboszlay László, a nyárádmenti tagozat elnöke vette át.

Törzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'07'5, Párisban 15'20

Temesvári magánárfolyamok 1927 június 17-én reggel:

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első ártalást jelent pénzben, a második áruban, a harmadik bankjegyet középkeresésként.

Angol font: 818'00—820'00—815'00, dollár: 168 00—168'50—167'50, dinár: 2'95 külföldi, 3'00 belföldi, 2'90 effect, hollandi forint: 67'50—67'60—67'00, francia frank: 6'60—6'65—6'50, olasz lira: 9'40—9'45—9'45, cseh korona: 5'00—5'01—4'95, osztrák silling: 23'70—23'75—23'50, német márka: 39'90—40'00—40'00, magyar pengő: 29'40—29'50—29'50, svájci frank: 32'40—32'50—32'00.

Kihallgatáson a görög köztársasági elnöknel

Cosma Aurél dr. volt miniszter elmondja fogadtatását Conduriotis köztársasági elnöknel és tapasztalatait Palesztinában, ahol egy erdélyi és egy ókirályságbeli kolónia is van

Nehéz munkával lesz a zsidó álomból valóság

Temesvár, június 19.

Ez egyszer kivételesen nem Cosma Aurél dr. volt miniszterrel, politikussal, a temesmegyei liberális párt elnökével és a bukaresti politika hangadó személyiségeivel ülök szemközt, hanem Cosma Aurél dr., aki terve szerint pár hétre kigyűzegett abból, amit mindennapi gondnak, politikaesinálásnak neveznek és kirándulást tett Palesztinába. Kedves hangulat ömlik végig a szobán és mintha egy zenélő óra akkordjai hársfáznának végig a kedves hajlékon. Ezt az idillikus esendét csak nagynéha szakítja meg egy-egy telefonberregés, amikor a párthívek a vezér után tudakozódnak. És jól esik elkalandozni Görögországba, elmerengeni lelkiszemekkel az Akropoliszon, megcsudálni most a távolból az Aranyszary öblöt és felfrissülten visszatekinteni a palesztinai rónára. Megcsudálni az olajfák hegyét és kegyeletes gondolatjárándoklásban ott lenni a Szent Sírnál. Nem impressziókat kértem, nem állampolitikai tapasztalások szűrőjén kértem Palesztinát Cosma Aurél dr.-tól, hanem friss, még az emlékezetében nyíló momentumokat, amelyek kedvessé és színessé varázsolták ezt a pár napot, amelyet egy váratlan kormánybukás ismét a politikai élet utvesztőjébe sodort és csak emlékek, gyönyörű, szívárványos szép emlékek marad meg.

— Gyönyörű időben indultunk el — kezdi a beszédet Cosma volt miniszter — Konstancából Cristea Miron dr. patriarkával. A tenger nyugodt volt és a mindennapi munka után a csodás érzés minden megnyilatkozásával hatott a nagy csend. Két napos tengeri ut után varázsos panorámájával élénk táruult Pyreus szigete és a pyreusi kikötő.

Érkezésiünkről a görög hatóságok már jólevele tudomást szereztek és egy diszszázad, valamint a hatóságok fejei ünnepeles fogadtatást készítettek számunkra.

Pyreusban fejeztük ki azt a kívánságunkat, hogy szeretnők a görög köztársasági elnöknel tisztelőtünk tenni. Autón Athénba mentünk. Este megkaptuk a köztársasági elnök kabinetirodájának az értesítését, hogy az elnök másnap délelőtt tizenegy órakor fogad. Másnap reggel korán talpon voltunk, tizenegyig még az Akropoliszt és a többi csodás emlékeket akartuk megnézni. Időközben kértük a köztársasági elnököt, hogy ne vegye rossz néven, ha késnének, de át kell öltözködni, mire a következő választ kaptuk:

— Kedvesen és szívesen fogadom az urakat úgy ahogy vannak, utiruhában. Ne fáraszták magukat az átöltözködéssel, ne rövidítsék meg a város megtekintésére szánt időt.

— Délelőtt tizenegykor megjelentünk a görög köztársasági elnök palotájában, amely egyúttal a miniszterelnökségi palota is. A szolgálattevő tiszt felkalauzolt a köztársasági elnökhöz. Bevallom, kíváncsi voltam, vajjon hogy néz ki az az ember, aki

két forradalom után valameny-

nyire nyugalmat tudott teremteni ebben a forradalmi hangulatu és száz-pártalásu országban.

Conduriotis köztársasági elnök, a hatvanasban járó öszes hajju, kedves öreg ur, aki lekötelező szívéllyességgel fogadott. A beszélgetés görög tolmács segítségével folyt le, aki a bukaresti görög egyház plébánosa volt. Néhány kedves, szívéllyes és fesztelen szó. Bucusu után megtisztelt a Phönix rend nagykeresztjével és a kordonokkal, amely egyike a legnagyobb görög kitüntetéseknek. Amikor az erről szóló dekretumot ideadta, mintegy mentegődzve szolt hozzám:

— Kegyelmes uram, egyelőre csak a dekretumot adhatom, a kitüntetését bukaresti követségem útján majd elküldöm...

— Utunk most már Alexandrián és Kairón keresztül Palesztinába vezetett. Kairóból gyorsvonaton tettük meg az utat.

A határnál angol, arabs és zsidó felírás figyelmeztetett arra, hogy már Palesztinát járjuk.

Annyi szeretettel fogadtak Jeruzsálemben, hogy az életem egyik legszebb emléke lesz. Angol, arabs és zsidó városi vezetők, polgármesterek és a zsidó főrabbi szónoklatai meghatottak. Leviziteltünk az angol alkormányzónál, mert Plumer kormányzó Angliában tartózkodott. Meglátogattuk Jeruzsálemet és az ottani nagy zsidó lapok is hasábokon keresztül emlékeztek meg a patriárka utazásáról. Megcsudáltuk az olajfák hegyét, elkalandoztunk az egész városban, künn jártunk a Szent Sírnál és bámulva néztünk a olajfák hegyén épített zsidó műgyetemre, mely az építéset valóságos remeke. Sajnos a zsidó egyetem megtekintésére nem maradt időnk. Utazási programunk annyira

A temesvári mozik monopoliuma erőszakkal sem tartható fenn már sokáig

Temesvár, június 19.

Hirt adtunk róla, hogy Mioc Sándor temesvári lakos azzal a tervvel foglalkozik, hogy Temesvárott a Józsefvárosban új mozi létesít. A várostól nyert értesítés alapján aztán megirtuk azt is, hogy Temesvár területére öt újabb moziengedélyt adtak ki, melyek közül kettőt a város maga kapott, hármat pedig az Astra kultúregyesület és ez a hirdás megjegyezte azt is, hogy a legközelebbi években újabb moziengedélyt Temesvár város területére nem adnak. Mioc Sándor, aki most tért vissza Bukarestből, ezzel kapcsolatosan a következőket jelentette ki:

— Ez a hirdás merőben tévedésen alapszik, mert még egyáltalán nem adtak ki Temesvár területére mostanában moziengedélyt.

A dolog mindössze úgy áll, hogy Temesvár városa maga az elmúlt napokban kérte öt új mozinak az engedélyezését és pedig kettőt a város részére, hármat pedig az Astrának. Az új moziengedélyeket

szűk volt, pedig

szerettünk volna elmenni Cur-Salomba is, amely tiszta erdélyi kolónia, de meg kellett elégednünk a Názareth mellett fekvő egyik ókirályságbeli zsidó kolónia megtekintésével.

Baruchfalvának hívják, mert egy ploestii Baruch nevű gazdag zsidó adta a kivándorlóknak a pénzt a telep felépítéséhez. A baruchfalvi közösség alelnöke üdvözölte a patriarkát és amikor átnyújtotta a kenyeret és a söt, könny szökött a szemünkbe, mert az alelnök csak ennyit mondott:

— Öszentsége, ennek a lisztnek a buzamagvát, még a román rónáról hoztam magammal és keserves kín és munka után nőtt belőle itt kenyert adó buza.

— Meghatott és szívembe markolt, amikor az üdvözölő beszéd után háromszoros heddad, a zsidó üdvözlés hangzott fel. Láttam, hogy ősi eszmék itt lelkes szívekben jó talajra találtak. Munka, fárasztó munka és sok, nagyon sok pénz kell ahhoz, hogy a zsidóság álma valóra váljék és hogy Palesztinából modern állam legyen.

Minden négyzetméter földért és annak a megtermékenyítéséért harcot és küzdelmet kell folytatni, hiszen évszázadok óta nem művelték, víz nincsen,

és a kéz kérgesre dolgozza magát, amíg az első zöld füszál kinő. De azért láttam a hitet az arcokon, éreztem a bizakodást a lelkekben, hogy idők folyamán, évtizedek múltán ez a mai zsidó álom valóság lesz...

Cosma dr. elhallgat. De csak egy percig borul csend a szobára. A következő pillanatban ismét megszólal a telefon. Elég volt a merengésből, vissza az életbe:

— Kérem, öt perc múlva várom...
Grósz Dezsó.

azonban még nem adták ki. Az új mozitörvény megsemmisítette az eddigi mozimonopóliumot és most a város mindent elkövet, hogy új moziknak magánszemélyek által való létesítését megakadályozza. Ma ugyanis úgy áll a dolog, hogy

a város a mozikban a helyárokat úgy szabja meg, amint az neki tetszik és lehetőleg csupa régi filmet játszik, mert azokat olcsón kapja meg a filmvállalatoktól.

A mozi terén a városnak nincsen versenytársa. Ha azonban volna magánmozi is, az természetesen igyekezne új filmslágerekkel frissiben megismertetni a közönséget és bizonyára nem szedne olyan magas beléptidíjat, mint amilyen a városi mozikban van.

— Rá akarok mutatni arra is, hogy a városi tanács miként bánt el az én kérvényemmel. A törvény előírja, hogy a kérvény beadásától számított tíz napon belül tartozik a város az iratokat továbbítani a belügyminiszteriumba.

Kérvényemnek majdnem három hetes hevertetése után továbbították azt a miniszteriumba azzal, hogy nem véleményezik az általam kért mozi engedélyezését, mivel az a szegényalapot megkurtítaná. Az én kérvényemnek és terveimnek azért kellett három héttig feküdni a városházán, hogy az új városi mozik terveit hamarosan meg lehessen szerkeszteni és még az én kérvényem elküldése előtt benyújtani a miniszteriumba.

Mioc Sándor végül elmondta, hogy olyan modern és nagy befogadóképességű mozi tervez, amilyen Temesvárott nincsen. Az új mozi, amely különben meglehetősen távol állana minden meglévő más temesvári mozitól, a Józsefvárosban a Bega-jobbsor és a Csillag-utca sarkán épülne.

Lenne nagy előadó terme színpaddal, hatalmas előcsarnoka, két ruhatára, büfféje, a kertben pedig nyári mozi létesülne. Mioc Sándor erősen reméli, hogy a moziengedélyt feltétlenül megkapja.

Vasárnapi csevegés a cipő- és harisnyadivatról

Az utóbbi esztendőben a harisnya hangsúlyozottan szerepelt a divatban. A múlt évben általános volt az úgynevezett bois de rose szín. Így neveztek a piros, rózsaszín és drapp különböző árnyalatát, ha pedig a három színt összekevertük kaptunk egy különleges bois de rose színt, amely tavaly nemesak a harisnyának, hanem a cipőnek is divatszine volt.

Az idén toleránsabb a divat, nem szegődik annyira egy szín szolgálatába, s megállapíthatjuk, hogy a drapp világos árnyalatai, a rajsín és a szürke egyformán uralkodnak. A fehér cipő, amely néhány évvel ezelőtt annyira dominált, háttérbe szorult, a lakkeipő pedig csak sötét ruhához viseli divathölgy. Mostohan bának a divat a barna cipővel is, az antilop cipőket pedig úgy elhanyagolja, mintha soha sem lett volna favorit. Helyette fel-feltűnnek mintás, úgynevezett „kroko“ cipők, amelyek anyagát semmiesetre sem a krokodilusból hasítják, de azért az elnevezés igen találó.

Alakjára nézve a cipő előnyös átalakuláson megy keresztül. A néhány év előtti divatos hosszú, hegyes, francia cipőkkel ellentétben, a cipő orra szélesebb lett. Ezáltal inkább a láb formájához alkalmazkodik és rövidebb. A francia sarok még mindig divat. Ugy látszik, itt kevés tekintettel vannak a hölgyek higiéniájára. Az sem emeli a járás biztonságát, hogy a cipők majdnem kivétel nélkül körömcipők egy pánttal, vagy egy hosszú és egy keresztpánttal. Feltűnik még, de kevés sikerrel a szijakból font szandál-cipő is és a lapossarku, férfias alakú sport cipő. Tánchoz a nyári hónapok alatt csak nagy estélyi ruhákhoz hordják a fémcipőt, különben a francia sarku és a ruha színéhez illő utcai körömcipőt viselik a parketten a hölgyek.

A cipő és harisnya színe mindig alkalmazkodik a ruhához. Minél kisebb az eltérés a ruha színe és a lábbelié között, annál elegánsabb hatást kelt. Ezt főképpen szürke és drapp tolettékre értjük. Más színű ruhánál a kálppal vagy a ruhadíszsel keressük a cipő és harisnya színének összhangját, azzal a fenntartással, hogy a divatos harisnya színe a testszín különböző árnyalatai és a szürke szín közt változhatnak. Csak fekete ruhához illik fekete harisnya és fekete lakkeipő. Selyemruhához szinte kizárólag selyemharisnyát hord a divathölgy, csak szövet- vagy cérnaszövésű anyagokhoz készült ruhához viselik a finom cérnaflor harisnyát.

K. K.

Csak rövid ideig!

Fürdőbe utazó hölgyek figyelmébe!

Az előrehaladt időnyre való tekintettel
eredeti ruha- és kalapmodelljeimet
rendkívül olcsón árusítom.

DIVATSZALON
Löffler b) palota

Fehértemplomi és verseci véres harcok

Felkelések mindenfelé, melyeket vérbe fojtottak — Szerb lázadók akasztása Temesvárott — Császári biztos Temesvár város közgyűlési termében — Magyar honvédek idegen tiszték parancsnoksága alatt

Temesvár, június 14.

Néhai Küttl Károly naplójának megfakult lapjai kaleidoszkopszerűen tárják eléink a temsvári és környékbeli eseményeket a negyvennyolcas időkben. Majdnem nyolcvan esztendője annak, hogy a naplókban leírt események lepergették, de meglevenedik előttünk.

Ime, kései unoka, olvasd...

Julius 12.

Ma éjjel tarkán ment a dolog. Vártuk, mi nemzetőrök, a Versetzről hozandó szerb foglyokat, kikről reggel érkezett önkéntesek tudósítottak vala. Künn a versetzi uton időnként kortsmában várakoztam vala keményre töltött muskétámmal. Két óraker összedoboltak, elrendeztettünk, én az avant gardeba, a többi két oldalba elhelyeztetett és elérkezett a várva-várt karaván. Tormásy Kálmán szolgabíró redketen, pisztollyal a kezében, lóháton az élén, — mint egy hosszú processzio lépdeltünk a városba, éjjeli csendben. Az új megyeházánál a szekerek egyenként kiürítettek, Első vala egy szerb vezér, Kuits azelőtt kicsapott es. és kir. katonatiszt, második Sztanimirovits, igazi példánya a fanatikuságnak szerb öltönyben, a többi legnagyobb részben szerb pór és helyő népszedékbeli. Nappal lett mire mind a 56 rab az udvarba kiszállíthatott és az utcákon keresztül a Cزاماتákba elvitethettek. Két zászlót is hoztak, kék vörös fejtér színt.

Julius 19

Rögtönítélő széket tartottak a megyeházán. Sok helybeli és vidéki nemzetőr ki lón parancsolva és

délután Sztanimirovits és Szoits lázadó főemberek felakasztattak. A városban nagy a hullámszél és — mint később hallám — kint a vesztőhelyen Sztanimirovits kiabálásai és lázító beszédei miatt megrendelt dobszó hirtelen ötletéből oly általános rémület jött a néző közönségbe

és később Fabrik külvárosába föl a várba is, hogy egyik tüzet kiabált, másik a szerbek felkelését hirdeté. Szép remény valóság: veszedelm esetén bátorságra!

Julius 20

Kirukkoltak a zsidók közül azok, akik a nemzeti őrségbe valók, miután mult vasárnap, az új major első kiállása alkalmával a keresztények e lépés felől előbb kihallgattattak vala — s esekély czopfos nehézség után, Preyer őket komédiásan kívánta volna felejtetni, — akadály nélkül bajáraikhoz egyformán letették az esküt.

Augusztus 19

Estve Schiller kávéházban először láték a Kossuth verette magyar huszasokból és Kossuth csináltatta magyar bankjegyekből.

Augusztus 28

Dél felé a városba berukkolt egy 848 személyből álló zászlóalj Kassa vidékéről. A szegények a veres zsinóron, kék szűk nadrágon, bakantson, piros komod-sipkán és pereussios puskán kívül egyébbel ellátva nincsenek.

A kontraszt a gazdagon ellátott eddigi rendes katonaság és ezen hőkeblű árva honfiak közt, igen szembeszökő vala. A Fehértemplomon ismételve keringő rossz hírek miatt e honvédek még aznap szekereken Versetz felé indítottak.

Szeptember 12

A dolgok úgy állanak már most, hogy a szerbek egyik tábora Perlasz községnél Kiss ezredes és Woronvitzky lengyel csapatvezér megtámadásai által szétverve, Fehértemplom körül is a kilencedik honvédszázalaj által szétszélyesztve.

Szeptember 29

Temesvár városi közgyűlést tartott, melyben két tagból álló bátorsági és külvárosoknak megrohanás alóli megóvását célbavevő bizottmány alakult. Versetzen báró Blomberg dzsidaszerezes mutatta ki foga fehérét.

Védenecit arra igyekezett birni, hogy az osztrák-szerb felkeléshez esatlakozzanak. Már kész egyezségi levelet is mutatott fel,

de látván, hogy nem megy és éppen akkor Vukovits királyi biztos és alispán is ott járván, ez utóbbit befogatni rendelték, az ágyukat pedig elvétenni. Mindkét parancsa mindazonáltal csufosan hiúsult, úgy annyira, hogy e kudarc miatt Versetz városát, mint melyben élte sem vala biztos, századával végkép otthagya.

Október 13

Csunya a világ 'odakint. Fájdalom nálunk Temesváron is az armány emberei győzelmet vittek ki. Október 4-én elmenendő volt Zsivkovits ezredbeli két zászlóalj, ürügyek alatt itt tartóztatattik, az ideparantsolt egy Leiningen-féle zászlóalj az őrség szaporítatik, a versetzi dzsidasokból egy osztály bevonatik, a pénzünkben és parantsunkra ostromállapotba roppant költséggel tett várat privát célra kezdik használni, egy Biharból erre

Kidobott százezrek utjavításokra

miáltal az utak nem jobbak, de rosszabbak lesznek

Temesvár, június 19.

A város évente súlyos százezreket költ el utkövezésekre és Temesvár város utai ennek dacára mégis rosszkat, sőt sok helyen egyáltalán járhatatlanok. A városi villamosvasut igazgatósága most már második esztendőben folytatja a villamos pályáján a sinek kicserélését és összeforrasztását. Természetes, hogy ez a kövezet felszedésével jár.

Ahelyett azonban, hogy ezt a munkálatot egyben arra használnák föl, hogy a kövezetet — melyre már régóta ráfér a javítás — rendbehoznák, sok helyen az még rosszabbá lesz.

A visszakövezést ugyanis a villamos vasut által alkalmazott nap-számosok végzik, akik nem szakmunkások ezen a téren. A Belvárosban a Takarekpénztár-utcában a kocsit most nemesak sokkal rozogább, mint volt, hanem mélyebbre is csinálták, amit úgy igyekeztek aztán valamiképpen jóvátenni, hogy a járdáról a kocsitra lépésös visz le. Harminc esztendő előtt örvendtünk, hogy ezektől a lépésös járdáktól megszabadultunk és most azokat visszakaptuk. Ugyancsak rosszul csinálták meg az elmúlt évben a kövezetet a Szentgyörgy-téren is, amire most tavasszal maguk is rájöttek, felszedték tehát a köveket és átesportosították azokat. A Józsefvárosban a Hunyadi-uton most végzi a villamos vasut igazgatósága a sinforrasztási és ezzel kapcsolatban a kocsit kövezetének

jött száz főnyi lovascsapatnak az átjövétel megtiltatik, a gyalog bejövőkötől a fegyverek csufosan elvétennek, a helybeli nemzetőrséggel is ugyanazt tenni kezdik. Mindez iránt érkezőnyen ir közgyűlésünk Rukavina várparantsnok urnak. Kitérő és fennhéjázó felelet érkezik reá. Mindezek közt eljön Ófeisége október harmadiki leirata a bétsi ujságban és ez alapján Rukavina október 11-én délután öt óraker ostromállapotot és a haditörvényt nagy fitogtatással kihirdeti. Közgyűlésünkhez egy parantsot a másik után küld, minden fegyvereket akasztófa büntetés terhe alatt először azoktól, kik nem tartoznak a nemzetőrséghez, azután ez megléven, magától a nemzetőrségtől is megkívánja. A leiratot kihirdeti a várban, a külvárosokban és a megyébe is kiküld kérdező csapatokat.

Október 12-én délelőtt 10 óraker vala a csuf erőszak napja, midőn közgyűlésünkbe lépett Louant várörnagy, mondván, hogyha a fegyverek egy óra alatt át nem adatnak, rögtöni bíróság ítél a vonakodokon.

Mint karréban álltak az idegen zsarnokok és korunk és az alkotmányos élet ellenségei. Ágyuk kuriánk felé szegezve, ugyanez a megyeház piatján, hol szegény Leiningen-féle közvitézek eszköznek állottak, idegen tiszték vezérlte alatt.

felszedési és visszarakási munkálatait. A kocsit színtjét is itt mélyebbre csinálták, mint volt és ennek következménye megmutatkozott a legutóbbi nagy zápor alkalmával. A víz teljesen elborította a kocsit utat és bokán felül állott rajta. A Batthyány-utcaától egészen a Küttl-terig egyáltalán nem lehetett a kocsit uton órákon át keresztülmenni. Ugyancsak hasonlóan kövezték újra a sinpályajavítás után a Dózsa-utcait is úgy, hogy azt minden esőzés velencei lagunává változtatja.

A város külterületei azonban még szomorubbán állanak utak dolgában. Ott van például a Rónác, hova egyáltalán nem visz kövezett ut. Rónác egyetlen utcájának kocsit utja nincsen köveze. Ugyanilyen mostoha sors jutott a Blaskovics-telepnek is. Ott a kocsit utakon a kátyuk gödrök-ké szélesültek. Hogy milyenek az állapotok a gyár városi munkástelepen, arról jobb nem is beszélni. Az erzsébetvárosi szőlőkben és folytatásképpen a Besseney-telepen új városrészek nőttek ki a földből. Azonban amint az erzsébetvárosi végállomásról az Ujlaki-utcaiba kerülünk, ott

a kocsikra már leselkedik a tengelytörés veszedelme. Az ottani kocsit még száraz időben is használhatatlan.

Itt volna az ideje, hogy a városi tanács necsak a Lloyd-sorra gondoljon, hanem létesítsen utakat ott is, ahol szegényebb sorsu polgárai laknak.

Utolsó éjszaka

a nyaralás előtti

(A család holnap reggel elutazik, hogy üditő nyaralását megkezdje. A lakásban a naftalin vette át a lakók szerepét. Az emberek, akik máskor a szobákat lakják, egy szobában összezusfolyva töltik az utolsó éjszakát. A családfő a földön szendereg, fejét egy hegedűtokon nyugtatja. Az anya az egyetlen szét nem szedett ágyban kapott helyet. A gyerekek szanaszét, különféle zugokban, bőröndök és csomagok között. Éjjel utáni két óra.)

Sándorka (nyöszörög): Apuska, szeretnék felkelni.

Apá: Aludj, éjszaka van!

Sándorka: Nem tudok, a lábam mindig odaér valami hideghez.

Apá: Told el! (Nagy esörömpölés.)

Anya (felriad): Szent Isten, mi történt?

Sándorka: Az apa mondta, hogy rugjam el.

Lajoska (kuncog): A vázába rugott, amit az Ilona nénitől kaptunk.

Anya: Um Gottes Willen!

Apá: Ördög vigye azt a vázát, aludjatok!

(Nagy csattanás halatszik.)

Anya: Jaj Istenem!

Apá: Nincs semmi baj. Csak a nagy koffer teteje csapódott le.

Anya: (felsikolt): Ha... a Mariska a kofferbe szorult!... Oda ágyaztam neki az este.

Apá: A kofferbe? (Felugrik és a gyertyát keresi.) Hol a gyertya?

Mariska (a kofferből): Mama, ki akarok menni!

Apá: Várj egy kicsit.

Anya: Um Gottes Willen! Az a gyermek megfulladt a kofferben!

Apá: Hol a gyertya, hol a gyertya?

Sándorka: Megtaláltam a gyertyát. (Végigránt egy szálát a dobozon, azután ráéjti a szalmazsákra. A szalmazsák szelid lánggal égni kezd.)

Anya (kiugrik az ágyból): Mit csinálsz, te szerencsétlen?!

Mariska (a kofferből sirva): Mama kérem, ki akarok menni!

Apá (felriantja a koffer tetejét, kivonszolja a gyereket és Sándorka mellé fekteti): Lépj bele mama abba a tűzbe!

Anya (férjének egyetlen, be nem esomagolt kabátját a tűzre dobja): Már nem ég.

Apá: Most ég a kabátom!... Miben utazom reggel?

Lajoska (felkap egy palackot és tartalmát a kabátra önti): Most már igazán nem ég. Leöntöttem!

Anya (az apához): Vágd nyakon azt a kölyköt, kiöntötte a kávét, amit reggelire készítettem.

Apá: Egész nap fájni fog a fejem, mert nem reggeliztem.

Anya: Mindig a gyomrodra gondolsz.

Apá (dühösen): Kiére dondoljak?

Sándorka (cihelődik).

Anya: Mit mozgolódsz?

Sándorka: Itt nem lehet maradni. Egy ilyen kislány mért nem alszik dadájával?

Lajoska (csenftesen vihog).

Apá: Ne vihogj, mert megjáró!

Lajoska: Muszáj nevetni.

Apá (a sötétben feléje vágja a cipőjét. Óriási esörömpölés).

Anya (felriad): Um Gottes Willen! Szellemek járnak itt?

Apá (dühösen): Mit csináltál te lókötdő?

Lajoska: Én semmit... de a papa... a cipő... a tükör... (Belefurja a fejét a párnába és úgy röhög.)

Anya: Na ezt megcsináltad!

Apá: Ha felkelek, úgy elverlek, Lajos, hogy...

Lajoska: De ne kelj fel mert csupa üveg a szoba.

(Kivülről csengetés hallatszik.)

Anya: A szemetes. Fel kell kelni, öt óra. És még nem aludtunk semmit.

Apá: A ménkü üssön az egész nyaralásba!

Mary.

Költözők figyelmébe!

SCHÖFFER MIHÁLY SZÁLLÍTÓCÉG
Belváros, Jenőherceg-u. 18.

mindennemű költöztetést
olcsón, szakszerűen és szavatosság mellett elvállal.

Telefon: 371.

Telefon: 371.

Tömegfuvarozás, beraktározás.

Autófuvarozás Arad, Oradea,
Lugosra és vissza.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámok:

Szerkesztőség: 2—52

Kiadóhivatal: 2—52

Nyomda: 10

Felelős szerkesztő lakása: 2—42

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 5 lei, az okirátyságban 4 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Andre dr.

A dáridós éjszakák letört hőse a rendőrségen

Temesvár, június 19.

Temesvár éjjeli életének jellegzetes és tipikus alakja került tegnap a temesvári rendőrségre: Váradi Aladár az Agronomul biztosítótársaság temesvári ügyvezető titkára. Váradi bár szép jövedelemmel bírt, erején felül költekezett és alig volt éjszakája, mely nem dáridós hajnalban ért volna véget. A legutóbbi házivizsgálata alkalmával a kézipénztárban huszonegyezer lei hiányt fedeztek fel. Erre szigorú rovancsolást rendeltek el. A rovancsolás alkalmával kiderült, hogy Váradi 1927 január óta nem vezette a könyveket, a kiadási és bevételi napló üresen állott és megállapítást nyert, hogy eddig kétszázötvenezer lei hiánya van, amellyel nem számolt el az aradi központnak. A társaság büntető feljelentést tett, a rendőrség elővezette és Gutu Atanász rendőrigazgató tegnap hallgatta ki. Váradi azzal védekezik, hogy a kétszázötvenezer leit hivatalos célokra adta ki és azzal eltud számolni. Tekintettel arra, hogy Váradi és az Agronomul között elszámolási viszony áll fenn, amely még nem nyert tisztázást és esetleg polgári per tárgyát képezheti, a rendőrség kihallgatása után szabadon engedte.

— **A bankormányzó a királynál.** Bukarestből táviratozzák: Burileanu a Banca Nationala kormányzója, tegnap kihallgatáson jelent meg Ferdinand király előtt.

— **Látogatás a prefektusnál.** Balanescu ezredes, prefektust tegnap délben meglátogatta Bocu Szevér, a nemzeti parasztpárt temesmegyei vezetője és Baran Koriolán dr. a párt főtitkára.

— **Pacha püspök Zombolyán.** Pacha Ágost püspök tegnap este Zombolyára utazott, hogy résztvegyen a Jesuleum jubileumi ünnepségén.

— **Nistor Demeter dr. bucsuja a várostól.** Nistor Demeter dr. Temesvár város lemondott főügyésze, tegnap délelőtt adta át hivatalát Oenariu János dr. városi ügyésznek, aki ideiglenesen vezetni fogja a főügyészi hivatalt az állás végleges betöltéséig. A városi tisztviselői kar ma este az Elite éttermében bucsuvasorát rendezte Nistor Demeter dr. tiszteletére, aki tudvalevőleg a liberális párt táboraiban kamarai jelöltséget vállalt.

— **A dohánygyári igazgató felgyógyult.** Súlyos operáción esett keresztül Mardan Dionis dohánygyári igazgató. Mardan két héttel ezelőtt Bukarestben járt, ahol részt vett a petroleummérnökök kongresszusán. Visszatérőben a vonaton hirtelen rosszul lett fogta el. Hazatérve azonnal orvost hívatott, aki vakbélgyulladás állapotát állapított meg rajta s még aznap délután Candea Aurél dr. igazgató-főorvos megoperálta. Az operáció sikerült és két heti ágybanfekvés után Mardan tegnap ismét elfoglalta hivatalát. Mardan betegsége alatt a temesvári társadalom számos tagja kereste fel és érdeklődött hogyléte felől.

* **Ujból megnyílik teljesen átalakítva július elsején Zsuzsi büfféje sok ujtással és előnnyel.**

Teljes csöddel járt a Népszövetség mely kényes természetű ügyeket rendszeresen elhalasztja

London, június 18.

A reggeli lapok egyöntetűen megállapították, hogy a Népszövetség tanácsának júniusi ülészaka és ezzel együtt maga a Népszövetség intézménye teljes csöddel járt. A Népszövetség fennállása óta a jelenlegihez fogható eredménytelen tanácskozásra még nem volt példa. Ugyilátszik — írja az angol sajtó, — hogy a tanács az elnapolást és a kényesebb ügyek elikkasztását módszerre tette, mert másképpen nem képesek a nehézségeket legyőzni. Az intézménynek alig vannak már barátai és ezek is a mechanizmus körül mélyreható változást követelnek.

A Journal de Geneve szintén erősen támadja a népszövetségi tanács halogató taktikáját a fontos kérdések elintézése körül, ami a jelen ülészakban fokozott módon nyilvánult meg. A tanács eddig esupán elméleti döntéseket hozott, a jelentéseket meghallgatta és a felmerült kérdéseket, amelyekben nehézségek mutatkoznak, a legközelebbi ülészakra halasztja el. Ugyilátszik, mondja a genfi lap, hogy a tanács tagjai nem sokat törődnek a Népszövetség érdekeivel és presztizsével. A Népszövetség barátai a tanács mostani fejlődését nyugtalanítóknak kell, hogy tekintsék.

Baj van a magyar telepesek frontján

A Magyar Párt kötelessége a legsürgősebben segíteni

Temesvár, június 19.

Egész sereg telepes magyar parasztagazda járja már hetek óta Gyulay János dr. temesvári ügyvéd irodáját. Ömlik a panasz az ajkukról és a kétségbeesés marcangolja a szívüket. Lótnak, futnak és szaladnak azért a garasért, amit a genfi döntés telepesbirtokosaik kisajátítása ellenében megállapított. Az Averescu-kormány még ez év januárjában értesítette a telepeseket, hogy a birtokaik kártalanításáért megállapított összeget az illetékes pénzügyigazgatóságnál felvehetik. Temesmegyei telepesekre négy millió lei jutott.

A telepesgazdák akkor a Magyar Párt döntéséhez kötötték a pénz felvételét. Közben a pénz kiutalására vonatkozó iratok megérkeztek Temesvárra,

amíg azonban a Magyar Párt döntése, hogy az adott viszonyok mérlegelése mellett a telepesek vegyék fel a kártalanítási összeget, megtörtént, a pénzügyigazgatóság az aktákat és névre szóló nyugtákat visszaküldötte Bukarestbe. Hosszas kérvényezés után sikerült elérni, hogy az aktákat Bukarestből visszaküldték Temesvárra azzal az utasítással, hogy Miculescu György dr. portarelfőnök szálljon ki az egyes községekbe, igazolja a névre kiállított nyugták hátulján az illető telepesgazda személyazonosságát és utána a pénzügyigazgatóság

kifizeti a pénzt. Miculescu azonban közben négy heti szabadságra ment és így a pénz kifizetése késik.

A rékási telepeseknek, kiktől az állam kisajátította a földet, megengedték, hogy kaszonbér fejében továbbra is saját földjüket művelhessék. A múlt év rossz volt és az árrendát nem tudták kiegyenlíteni. A pénzügyigazgatóság már kitűzte a szerencsétlenek ellen az árverést. Gyulay János dr. eljárta Nedeau pénzügyigazgatónál, aki meghallgatta a rékásiak ügyét és megengedte, hogy az árverést a termés betakarításáig és a gabona értékesítéséig elhalasszák.

Baksa község gazdái az államtól kaszonbérbe birt földet után holdanként két méter mázsa búzát fizettek még pedig olyképpen, hogy egy métermázsa búza árát hétszáz leiben szabta meg a kinestár. Ezt az összeget meg is fizették, amikor

most kellemetlen meglepetés érte őket. A Consilieratul Agricol tudomásukra adta, hogy a buza ára, nem hétszáz, hanem ezer lei és fizessék ki haladéktalanul a háromszáz lei holdankénti differenciát.

Miután erre képtelenek voltak, vagyunkat zár alá vették.

Ennyi baj van a telepesek frontján és ideje volna, hogy a Magyar Párt hivatalosan is tegyen valamit az érdekükben.

g.-d.

— **Briand súlyosan beteg.** Párisból táviratozzák: Briand külügyminiszter komolyan megbetegedett. Állapota hosszadalmas kezelést igényel, mert orvosai eszmőrt állapítottak meg, amely kiterjedt egész arcára és a felszemét is megtámadta. Egyes lapok hírül adják, hogy Poincaré miniszterelnök Herriot közoktatásügyi minisztert bizza meg a külügyi teendők ideiglenes vezetésével.

— **Az új temesvári fogházigazgató.** Selariu János, az energiájáról ismert aradi fogházigazgató, akit hasonló minőségben Temesvárra helyezték át, tegnap elfoglalta hivatalát. Selariu áthelyezésével talán végre megszűnnek a temesvári fogház igazgatói körüli eddigi mizériák. A fogházat eddig Grivei igazgatóhelyettes vezette.

— **Házasság.** Wégling Irén és Chiovini Ferenc festőművész Pestszentlőrincen az ottani római katolikus plébánia templomban június tizenegyedikén házasságot kötöttek.

* **Női és férfi szalmakalauk,** valamint finom női filckalauk legelőnyösebben N. C. Daniel cégnél. Detailelás a gyárépületben: József-tér (Küttl-tér) 12.

— **Orleanu jogszerinti szenátor.** Bukarestből táviratozzák: Orleanu volt kamarai elnököt jogszerinti szenátornak deklarálták, mert tíz parlamenti időszaknak megszakitás nélkül tagja volt.

HIBA LENNE A SZOVJETELLENES BLOKK. Berlinből jelentik: Wanderweldé belga miniszterelnök kijelentette, hogy Chamberlain, Briand és Stresemann genfi nyilatkozatai szerint szó sincsen arról, hogy Európa államait a szovjet ellenblokkba tömörítsék, mert diplomáciai hiba lenne a szovjettel a helyzet kiélesítése. Wanderweldé a maga részéről ugyanazt a nézetet vallja.

— **Beköszöntött a kánikula.** Tegnap egész melegével beköszöntött a kánikula. A hőmérséklet napos helyen ötven fok Celsius volt, az árnyékban negyven-negyvenöt fok között változott. A meteorológiai jelentések szerint a hőség tartós lesz. A nagy meleg megindította a strandszezont és aznaponta zsufolásig tömve van.

— **Magyar bankigazgató halála.** Budapestről táviratozzák: Windisch Hermann, a Pénzüzeti Központ igazgatója, aki a magyar pénzügyvilág egyik igen tekintélyes tagja, tegnap éjszaka meghalt. Az igazgató már egy év óta súlyos vese- és szívbajban szenvedett.

— **Féltékenységi dráma.** Lázics Mihály mehalai lakos, a vasuti műhely 23 éves fitóje tegnap este féltékenységből revolverrel Depu Julia nevű szeretőjére lőtt. A leányt két golyó a kezén találta, egy pedig a szemé és az orra között furódott a fejébe. Lázics a tett után elmenekült. Depu Juliát a mentők a Begaszatoriumba szállították, állapota életveszélyes.

* **Egész Temesvár a Lunaparkban.** Kevés vállalkozást karolt fel oly hamar Temesvár nagyigényű közönsége, mint a Luna parkot, ezt a gyönyörű szórakozóhelyet. Minden nap valóságos népvándorlás indul meg a máris oly népszerű Lunapark felé, amelynek árnyas fái között a legváltozatosabb szórakozásokat találja a látogató. A pompás terrasszal ellátott vendéglő szabad szinpadán kitűnő barműsor, a parkban egymást váltják a jobbnál jobb attrakciók, látványosságok. Villamos közlekedés a mehalai vonalon éjfélig.

— **A mérnökszövetség közgyűlése.** A Temesvári Mérnökszövetség június hó huszonhatodikán, vasárnap délelőtt tizenegykor tartja rendes évi közgyűlést a Politechnika nagytermében, amelyre tagjait ezuton is meghívja. A tárgysorozatban szerepel az állami mérnöki kar helyzete a tisztviselői fizetések rendezéséről szóló törvénnyel kapcsolatban.

* **Választásokra** kliséket rajz vagy fénykép után 24 óra alatt készít Fenyo cinkográfia, Belváros, Str. Alba Julia 9.

— **A törvényszék is Sebes fogvartartása mellett döntött.** Megirtuk, hogy Sebes Béla a temesvári ügyészség fogházában megbetegedett, aminek alapján védői szabadlábra helyezését kérték. A kérelmet Safirescu vizsgálóbíró visszautasította. Tegnap került felebbezés folytán a temesvári törvényszék Athanasiu-tanácsa elé a szabadlábra helyezési kérelem, azonban a törvényszék is a vizsgálóbíró álláspontjára helyezkedett és Sebes további fogvartartását rendelte el.

— **Előkészületek a választásokra.** A megyei prefektúra kistermében tegnap délelőtt összegyűlekeztek a megye főszolgabírái, akik Penta József főjegyzőtől megkapták a választásokra vonatkozó szükséges felvilágosításokat. A prefektúra működését egyébként teljesen a választások előkészületei kötik le.

— **Volt kolozsvári orvos öngyilkossága Budapesten.** Budapestről jelentik: Isserkutz Lajos dr. ismert kolozsvári orvos, aki Budapestre repatriált, de ott orvosként nem tudott elhelyezkedni és kávéházakban zongoristaként kereste meg a kenyerét, veronállal megmérgezte magát. Issekutz néhány héttel ezelőtt Bérmaszállóbeli lakásán egyizben morfiummal kísérelt meg öngyilkosságot, de akkor felesége észrevette tettét és kórházi ápolás talpraállította. Ujabb tettének a nagy nyomora és az elkeseredés az oka.

— **Katonai diktatura és vörös offenzíva.** Pekingből táviratozzák: Csang-Cso-Lin Északkinában kikiáltotta a katonai és polgári diktaturát és átvette valamennyi északi csapat fölött a főparancsnokságot. A vörös táborban is nagy akcióra készülnek, mert Feng-Ju-Siang és Csank-Kai-Sek megállapodtak abban, hogy egyesült erővel vonulnak Peking ellen. A kínai hadszíntéren tehát újabb vérontásra készülődnek.

— **Az amerikaiak uszóságokat akarnak építeni az oceanon.** Londonból táviratozzák: Az egyik londoni lapügynökség tudni véli, hogy egy amerikai vállalat az oceanon a repülés megkönnyítése és biztonsága céljából uszóságokat akar építeni, amelyek az építési munkálatait már augusztusban megkezdhenék.

— **Elhalasztott esődügyek.** A temesvári törvényszék esődbírósága tegnap tárgyalta Pitsch Ernő bécsi cég részéről a Sanitas temesvári vállalat ellen ötszáznegyvenhét shilling erejéig beadott esődkérelmet. Sor került ezután az Adria biztosítótársaság részéről Justh Józsefné móriföldi földbirtokosnő és az Agronomica biztosító részéről Joachim és Társa vejtei földbirtokos ellen beadott esődkérelvény tárgyalására. A bíróság mindkét ügyben a tárgyalást elhalasztotta. Elhalasztották a Rival Józsefvárosi cég ellen beadott esődkérelmet elintézését is. A Jánosföldi malom által Fodor Márton szabadujfalni lisztkereskedő ellen indított esődkérelmet pedig, tekintettel arra, hogy a malom jogi képviselője nem volt hajlandó negyven lei bélyegilletéket lefizetni, az irattárba helyezték és a további eljárást beszüntették. Ugyanez esődkérelmet a csődöt a törvényszék Wendt Lipót ellen, aki legutóbb letette a vagyontalansági esküt.

— **Felgyújtotta önmagát.** Szabadkáról jelentik: Peresics Mátyásné ötvenéves asszony férjének Topolya mellett fekvő birtokán eséplés közben leöntötte ruháját petrolummal és azután meggyújtotta. A borzalmas égési sebektől eszméletlen állapotban beszállították a szabadkai kórházba, ahol rettenetes szenvedések után meghalt. Peresicsné már régebben idegbeteg volt és többször kísérelt meg öngyilkosságot.

Lábizzadás és a nagy hőségtől származó lábfej és kellemetlen égési fájdalom ellen a legbiztosabban segít. **PEDISAN**

— **Lezuhant repülőgép.** Párisból jelentik: Pelletier d'Oisy híres francia repülő, aki tegnap akarta megkísérlni, hogy repülőgépen Párisból Indiába repüljön, gépével lezuhant, de csodálatosképpen semmi baja nem történt. A gép darabokra tört, majd a benzintartály felrobbanása folytán meggyuladt és teljesen elégett.

* **Konyhaberendezések,** alpakka evőeszközök, valamint szervizhoz szükséges tárgyak, kerti felszerelések legjutányosabban Scherter Ottó vaskereskedésében Temesvár, Belváros.

Negyvenkilenc embert lövettet agyon az orosz szovjet felujult rémuralma rövid tíz nap alatt

London, június 18.

Lloyd George beszédét mondott Skóciában, amelyben kijelentette, hogy az Oroszországgal való szakítás a legnagyobb örültség volt és Anglia csak a saját kárára cselekedett. Nemcsak az iparnak ártott a szakítás, hanem fenyegeti a világökét is.

A moszkvai kivégzések szerint megmutatják, hogy Anglia hibájából az oroszokat visszavetették régi örültségükbe.

Moszkvai távirat szerint Odesszában újabb ismét kivégeztek öt személyt, akikre ellenforradalmi tevékenységet bizonyítottak reá. A szovjetkormány június negyedikétől tizenegyedikéig, tehát mindössze tíz nap alatt, negyvenkilenc embert lövettet agyon. Nyilvánvaló, hogy a szovjet

felujult rémuralma az egyre terjedő ellenforradalmi mozgalmat akarja vérbefojtani.

Tegnap Ébredés címmel újság jelent meg, amelyben az ébredő oroszok felhívást közölnek a szovjet megbuktatására. A hatóságoknak eddig még nem sikerült megállapítani, hogy ezt a lapot kik adták ki.

Minkszből érkezett távirat értelmében a fehér orosz kommunispartát felszólította a szovjetkormány végrehajtó bizottságát, állítsa össze a bebörtönzött fehér orosz ellenforradalmárok névsorát, akiket megtorlásokképpen Wojkow meggyilkolásáért ki akarnak végezni. A foglyok között van több lelkész is.

Fizet a város négy millió leit a bécsi pénzügyi intézetnél fennálló tartozásának törlesztésére

Temesvár, június 19.

Még a háború alatti időből származik Temesvár városának a bécsi Bodenkreditanstaltnál jelenleg is fennálló tartozása, amely ma tizenhárom millió lei erejéig terheli a város közvagyonát. Ennek a tartozásnak rendezése ügyében hosszabb ideje folynak már a tárgyalások és megegyezés is jött létre a bécsi intézet és a város között, amelynek értelmében a követelést a város 2:1 arányban fogja visszafizetni. A bécsi pénzügyi intézet ezenkívül olyan feltételeket is kötött ki, amelyeket a város pénzügyi osztálya nem tartott elfogadhatónak. Elvben olyan értelmű megállapodás jött létre, hogy ez év június harmincadikán a város fizet négy millió leies részletet, míg a hátralevő kilenc millió négy évi részletben fizetendő vissza

hat százalékos kamattal. Követelt az intézet stornódíjat is, amely néhány száz ezer leit tenne ki, de ezt a város nem hajlandó elfizetni. A legutóbbi napokban megtartott állandó választmányi ülésben a város kimondotta, hogy ragaszkodik a stornódíj törlesztéséhez, egyben pedig megkéri a bécsi intézetet, hogy az évi részletek ne január elsejével, hanem június hó elsejével legyenek esedékesek, mert az év elején a városnak még nincsen miniszterileg jóváhagyott költségvetése. Kéri most a város azt is, hogy az e hó végén esedékes első részlet fizetése alalmával a bécsi hitelző intézet adjon résztörlesztési engedélyt az elidegenített városi telkekre, amit az intézet bizonyára meg is fog adni, mert érdekeit nem sérti.

— **Bejelentik egy mozsizínész elrablását.** Newyorkból táviratozzák: A hollywoodi mozivilágnak és a nemzetközi mozipublikumnak szenzációt jelentő esztörtént Hollywoodban. Douglas Fairbanks a világszerte ismert filmszínész levelet kapott ismeretlen egyéntől, amelyben értesíti, hogy feleségét, Mary Pickford világhírű mozsizínész elrabolja és csupán százezer dollár váltságdíj ellenében adja ki. Douglas házáat a levél vétele óta detektívek őrzik.

* **Gondos szülők** figyelmét felhívjuk az iskolaév befejezése alkalmával Pellegrini vívómester testedző vívóiskolájára, ahol a fiu- vagy leánygyermek tanulása okozta kimerültségét könnyen, a legegészségesebb vívósporttal megszüntethetik. A vívóiskolában f. hó 20-án új kurzusok kezdődnek felnőttek (hölgyek, urak), valamint gyermekek számára. A vívást, mint a legszebb és legnemesebb sportok egyikét szükségtennek tartjuk ma már külön ismertetni, tény az, hogy városunkban óriási tábora van már Pellegrini mester kitűnő növendékeinek. A vívóterem a P. Tepes Voda (Lenau-tér) 2. szám alatt van, ahol a mester hétfőn, szerdán és pénteken délután 4-7 minden érdeklődőnek készséggel rendelkezésre áll.

— **Kétezeröttszáz kilométeres ut tizenegy óra alatt.** Bukarestből táviratozzák: Tegnap este Konstancába érkezett repülőgépen Pasaliva olasz pilóta, aki reggel öt órakor indult el Laggo Maggioreről és kétezeröttszáz kilométernyi távolságot tizenegy óra alatt tett meg leszállás nélkül.

Fürdőkádak öntöttvasból

kis sérüléssel olcsón kaphatók

Hirschl si Comp. cég

IV., Bulev. Berthelot (Kossuth L.-u.) 7
Telefon 717, 16-76.

— **A magyar nők nyári mulatsága.** A magyar nőgyűlet e hó 26-án a Vadászerdőben nagy nyári mulatságot rendez. Kéri a tagokat, kik a mulatságon közreműködni óhajtanak, hogy 20-án, hétfőn délután hét órakor az egyetlet helyiségében (Elite kávéház fölött) a megbeszélésen okvetlenül jelenjenek meg.

— **Nagy divatárucég bukása.** Budapestről táviratozzák: Elsner Oszkár, ismert divatárucég ellen a törvényszék elrendelte a kényszereljárás megkezdését. A bírósághoz benyújtott ideiglenes mérleg szerint a cégnek hatszázötven ezer pengő fedezetlen tartozása van és ezzel szemben kétszáznyolcvanezer pengős vagyont mutatkozik. A cég ötven százalékos egyezségi kvótát ajánlott fel.

— **Elfogták a magyar betörőkirályt.** Budapestről jelentik: A rendőrségnek hosszas hajsza után sikerült ártalmatlanná tenni és elfogni Fabriciusz Sándort, a hírhedt magyar betörőkirályt. Fabriciuszt egy rendőr az utcán igazolásra szólította fel, mire a rendőrt összerugdosta és megharapta. A veszedelmes betörőt sikerült megvasalni és úgy kísérték be a főkapitányságra. Lapiés Gyula és Jakó bik Nándor nevű társai, akik szintén hírhedt betörők, egy napig az egyik Gyulai Pál-utcai ház padlásának gerendázata mögött bujdosnak, míg a rendőrség rájuk akad és szintén elfogta őket.

— **Betörés Oravicán.** Tijmariu Mihály oravicai lakoshoz az éjszaka folyamán ismeretlen tettesek betörték és onnan különféle értékes ékszereket és többrendbeli női ruhát loptak el. A nyomozás megindult.

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Jelinka István, Princz Margit, Augustin Ida. Meghaltak: Vadász Ervin 16, Maly Etelka 86 éves korban. Házasságot kötöttek: Blaszkó Antal és Heinrich Magda, Csermenszky József és Dézi Anna. Golub Emil és Varanc Danica, Nagy Imre és Horváth Gizella, Popavicska János és Bóvíz Gabriella, Tomics Laron és Gyukits Mária, Szabó András és Bobarai Erzsébet, Milán Péter és Popovic Mária, Mittellomm Jakab és Holz Mária, dr. Anghel Gyula és Orosz Erzsébet.

Sport

Szürke és unalmas a mai sportprogram, melynek egyetlen kiemelkedőbb mérközése talán a Banatul pályán a Banatul és Kadima csapatai között lejátszandó barátságos meze. A többi pályán barátságos és kisebb jelentőségű, valamint ifjúsági és barátságos hazenamérkőzések kerülnek eldöntésre. Csapatunk legtöbbje a jól megérdemelt nyári pihenőbe vonult, csupán a TAC Resicán játszik a resicai munkásokkal és a Rapid egy kombinált csapatral Deftára rándul. Annál nagyobb érdeklődés kíséri a Bukarestben ma eldöntésre kerülő román-lengyel válogatott mérkőzést. A két ország válogatottjai eddig kétféleképpen találkoztak egymással és mind a kétszer eldöntetlen maradt a mérkőzés.

Színház

Csontos a Nemzeti Színház örökös tagja. Budapestről táviratozzák: Csontos Gyulát, a kiváló színészt, a Nemzeti Színház öt évre szerződtette. Jövőre Csontos csak harminchat estét át játszik a Nemzeti Színházban, mert még kötik a Belvárosi Színházban vállalt kötelezettségei. Valószínű, hogy Csontos megkapja a Nemzeti Színház örökös tagságát. Főleg nagyobb klasszikus és modern szerepekben fog fellépni.

A nyári színház műsora:

Vasárnap délután négykor: Zsványkirály.

Vasárnap este kilenkor: Hollandi menyecske.

Az éhség vitte bünre. A temesvári ügyészség letartóztatta Kelemen János huszonnégy éves pécskai illetőségű munkanélkülit, akit ruhalopás közben érték tetten. Kihallgatása alkalmával előadta, hogy a nyomor és az éhség kergette a bünre.

— **Évzáró ünnepély.** A gyárvárosi hármas számú állami elemi népiskola Tigris-utcai helyiségében ma délután öt órakor évzáró ünnepélyt tart, amelyen a program keretében az iskola növendékei lépnek fel.

A farkas és a lud

I.

Roger Snell, régi new-yorki családból származott. Igazi arisztokratikus ősei voltak, s a régi amerikaiak büszkesége tulzatosan ki volt nála fejlődve. Kitűnő nevelést kapott, azután belépett a régi, családi üzletbe. Az volt a terv, hogy unokahugát Lydiát fogja elvenni feleségül, de erről még nem beszéltek komolyan.

Egyszer Lydia rábeszélésére álarcos bálba mentek, Roger utálta az álarcos bálkat, de engedett Lydia kérésének. Lydia Carmennek volt öltözve. A terem kavargott a tarka közönségtől, amikor beléptek. Mindenki táncolt s Roger udvariasan végigtáncoltatta az összes ismerőseit. Közben nagyon elunta a dolgot és haza akart menni.

Elindult Lydia felkeresésére s nemsokára meglátott egy Carment, aki egy rokokó lovaggal táncolt. Elkérte a lovag hölgységét, s néhány lépés után úgy érezte, hogy másképpen táncol, mint Lydia.

— Nagy a tolongás — mondta Roger táncosnőjének.

— Oh, hát mégis tud beszélni?

— Tessék? — csodálkozott Roger.

— Semmi, csak azon csodálkozom, hogy mégis megszólalt, mert eddig szinte szobornak néztem, olyan állhatatosan csukva tartotta a száját.

— Nagyon sajnálom — hebegett Roger — azt hittem...

— Ne mentegetőzzék, csak ha a rendőrségre kerül, bár ott se igen érdemes — válaszolta csengő hangon a hölgy. — Inkább táncoljunk.

És táncoltak. Később Roger egy intim szögletben találta magát, pálmák alatt az idegen hölgyvel, cigarettázva. Nem is mert Lydiára gondolni, az óráját se nézte, csak azt kívánta, hogy ne muljon gyorsan az idő. Carmen azután levetette álarcát s Roger egy feltűnően szép, érdekes fiatal leányt látott.

Ebben a pillanatban az egyik újság fényképe állott előttük.

— Megengedi, hogy lefényképezzem? Kézölni akarom lapomban az érdekebb vendégeket.

Roger nagyon megijedt. Látta a család megrökönyödését, a botrányt, ha ő az újságban együtt jelenik meg ezzel a hölgyvel. Hirtelen még tiltakozni sem tudott, s nagyon megörült, amikor az ifjú hölgy elhárította a megtiszteltetést és elküldte a fényképezést.

— Miért ijedt úgy meg? — kérdezte a leány.

— A Snell-család tagja vagyok. A régi, konzervatív családban nagyon kellemetlen lenne az ilyen dolog. Ismeri a családomat?

— Azt hiszem, már hallottam a nevet. Roger megállapította, hogy a hölgynek nem igen imponál az előkelő Snell-

család, de azért hamarosan jó pajtások lettek. Megtudta, hogy a leány festő. Terrynek hívják, árva és egészen egyedül él.

— Én két csoportra osztom az embereket — mondta Terry — ludakra és farkasokra. A ludak jó emberek, de élehetetlenek, a farkasok nem mindig rosszak, de tudnak küzdeni és szeretik a szabad életet. Én például arra vagyok büszke, hogy farkas vagyok. Maga azonban...

— Tudom, lud vagyok — mondta Roger és egyszerre kicsinek érezte magát.

— Azért ne szomorkodjék — vigasztalta a leány — a ludak jólelkűek.

II.

Elmult néhány hét. Roger mind sürribben járt Terry műtermébe. Egyszer csak észrevette, hogy szereti a leányt és ezt meg is mondta neki. Terry a fejét csóválta és egyet sóhajtott.

— Mit szólna ehhez a családjá, a konzervatív Snell-család? Azután meg hogy illenek egymáshoz egy farkas, meg egy lud?

— Igen, lud, sóhajtott Roger és aznap szomorúan ment haza.

Terry már két napja teán és krumplin élt. Munkája nem volt, de ezt rajta kívül csak Bob tudta. Bob is festő volt, bár sohasem látták tőle képet. Folyton Terry műtermében mészakált és abban a házban is lakott. Roger kizárólag féltékenységet érzett, amikor rá gondolt. Megérezte, hogy Bob is farkas és Terry bizonyosan őt szereti.

Szigorúan elhatározta, hogy másnap megbizonyosodik erről. Am közbejött egy akadály: a nátha. A Snell-családhoz minden ősszel pontosan beállított a nátha, lázzal súlyosbítva és Roger két héttig nem kelhetett fel az ágyból.

Mikor végre felkelt, több zsebkezdélvel felszerelve, Terryhez sietett. A leány azonban nem volt otthon, szóbaasszonya azt mondta, hogy Bob műtermébe ment, hogy megbeszélje párisi útjukat.

Roger megszédült, azután összeszorította ökleit és felrohant Bobhoz. Terryt azonban nem találta ott.

— Igen — mondta Bob — elviszem

Párisba. Hetek óta éheznek, itt nincs munkája, s talán Párisban nem lesz olyan büszke és megközelíthetetlen, mint itt.

— Nem engedem! — kiáltotta náthás hangon Roger.

— Meg akar verekedni érte? — kérdezte Bob, akin látszott, hogy sokat ivott.

— Ha kell, meg is verekszem! — kiáltotta Roger és nagyot tüszentett.

— Akkor elotlom a lámpát és a sötétben verekszünk — vágta oda Bob. Aki győz, az viszi el Terryt.

— Helyes — szölt Roger és harcra készen fonta össze karjait.

Egyszerre sötét lett és a mély csendben mindegyik a másikat leste, hogy hol van. Roger tudta, hogy nem szabad elárulnia, hol áll, de azt is érezte, hogy ki kell fujnia az orrát. Végül is nem bírta tovább és elővette a zsebkezdőjét. Ebben a pillanatban Bob fejbevágtá a öklével.

Azután egymásra rohantak, a földön kavargottak, végre Roger úgy érezte Bob már nem szorítja a torkát. Felállt és felesavarta a villamos lámpát. Bob a padlón nyögött a feldöntött butorok között, Rogernek véres volt a homloka, de mégis ő győzött.

III.

Elmult egy félóra. Megjelent Terry s Roger szegyenkezve fedte el a homlokát és kereste leszakadt gallérját. Bob ekkor már az ágyban nyoszörgött. Terry odaállította melléje a borosüveget, meg a cigarettaskatulyát, azután Rogerrel elment.

Bevezette a saját műtermébe. Itt megálltak egymás előtt. Terry egyszerre felnézett Rogerre és sirva a nyakába borult.

— Hiszen maga farkas, — sugta — hiszen maga nem lud! Oh, mennyit szenvedtem! Azt hittem, nem jön soha többet vissza hozzám!

Roger náthás hangon susogott a fülébe szerelmes szavakat és gyöngéden simogatta Terry fejét.

Azután akárhogy is esett, a konzervatív Snell családnak, boldogan éltek együtt.

A csodás Svájcön keresztül haza

— Zürichi levél —

Kedves Szerkesztő ur!

Aki hosszabb ideig pihen (?) Luzernben és nem a Gotthard vasuton jött oda, annak természetesen azt a legszebb és egyszersmind komikus vasutvonalat is meg kell néznie, amely — nevetni fog — a párját ritkítja, anélkül, hogy olyanja volna.

A Gotthardvasut csigavonalának össze és vissza is 80 alagutja van, amelyek 46 kilométer hosszúak és néha 1000—1500 méter mélyen szelik át a hegygerinceket. Közöttük három spirális alagut is van, amelyben a vonat egy-kétszer a hegyben is megfordul 20—25 métert emelkedve. Hát ezt sehol sem láthatni, — még itt sem. Hanem látni kün a hegyoldalokon a forgást, az egész megtett utat és a gyönyörű kilátást, amely mennél feljebb emelkedünk, annál felemelőbb. Különben is ez a vasutvonal addig került, került, míg végeredményben 280 millióba nem került.

Nem mindennapi látvány és az egész világon csak itt látható az a híd, amely 78 m. magasságban vezet át a Reuss folyó felett.

A vasut legmagasabb része (1154 m.) a nagy alagut közepén van, amelynek üzemeltetésére és szellőztetésére egy turbinaház is van, amelyben úgy hallottam 20.000 ló erőlködik. A nagy alagut vagy 80 méter híján tizenöt kilométer hosszú, 8 m. széles, kétvágányú és gyorsvonattal 16, személyvonattal 25 percig tart az átutazása. Az

utasokat minden ezer méteren jobbról-balról lámpák őrzik, míg a bejárat- és kijáratnál erődítmények vigyáznak. Csupán ezt az alagutat 57 millió aranyfrankért vajták.

Egész simplon mondhatnám, hogy létezik egy ennél hosszabb alagut is, de ki bírná ezt ezért lekicsinyelni?

Luzernből a Svájc legnagyobb városába, Zürichbe mentem. Zürichnek régi városrészein a világoszöld Limmat folyó partjain fekszenek, míg a modern várost a Zürich tó partja és majdnem kizárólag az Indóházat képezi, amely a várost egészen a tóig átszeli.

Ebben az utcában vannak az összes nagy üzletek, amelyekben a valutaviszonyok folytán ugyszólván a világ minden modern árucikkei vannak felhalmozva. Minden ötödik-tizedik épület különben egy nagy bankpalota, amelyekben (nem amelyekkel) a disznókat lehet hizlalni a mi zsírunkkal. Minden reggel kilenckor, az öt legnagyobb bank megbízottai rövid megbeszélésre gyűlnek össze és a beérkezett külföldi hírek és kruszok alapján is, de főleg spekulációjuk szerint, meghatározzák a délelőtti árfolyamokat, amelyek tíz perc múlva már az összes bankok ablakaiban ki vannak függesztve. A tőzsdén csak értékpapír üzlet van, de miután már ott voltam, hát felhasználtam az alkalmat, hogy a leut emeljem, amelyet ezen célra a pénztárcámból emeltem ki.

Ha az ember a széles és pompás nagyvárosi Indóházaton végigment és a tó partját megszemlélte, úgy már csak egy órai kocsiutat kell a régi városrészekben tennie, — ahol a főiskola- és a villanegyedek is vannak — hogy az egész várost megismerje.

Belülről csak a Schweizerische Landesmuzeumot, a tisztes Grossmünstert, Frauenmünstert és a St. Péter templomot kell megnézni és az impozáns Tonhalleba ellátogatni, amelyben Európának egyik legnagyobb díszes terme van.

Szép összbnyomást nyerünk a városról, ha a drótkötélpályán felvitetjük magunkat a ca. 679 m. magas Zürichbergre, a Waldhaus Dolderig, ahol besavanyutejzve, szép erdei utakon a magasabban fekvő Grand Hotel-ig sétálunk, amelynek nagy parkját és vadaskertjét tekintve, kipihenünk magunkat. A kiválóan elegáns és svájci frankban is drága világvárosi hotel terraszán vacsorázva, aztán feltétlenül megvárjuk, amíg a városban és a tó körülötti falvakban a lámpák kigyulladnak, mert ez a kedves kép feledhetetlen varázshatású.

Nagyobb szerű azonban a kilátás a fogaskerekűn elérhető 200 méterrel magasabb Uetlibergről, amelynek csucsan levő huszméteres vastoronyról a Limmatvölgyét, a Sántist, az alpesi hegyláncot, a Jungfraut és az előtérben a Rigi és Pilatus látását élvezhetjük.

AA legnagyobb élvezetet azonban a Zürich tó körülhajozása nyújtja. A negyven kilométer hosszú tavon óránként közlekednek a hajók és így több parti és parki városkát is meglátogathatunk, amelyek megtekintése hegyes, völgyes, erdős fekvésük folytán igen érdemes. A legérdekesebb, a legkiecsébb és legkiecsébb, a tó külső végén fekvő Rapperswill városka, több mint 400 m. magasan fekvő és a XIV-ik századból maradt kastélyával. A kastélyban lengyel nemzeti muzeum van, amelyben Koszeiuskó és Mickiewicz emlékének külön termek vannak szentelve.

A svájci élet Franciaországhoz viszonyítva, ugyan sokkal drágább, de minden realisabb is. Speciell az étkezésre meg éppenséggel nem lehet panaszkodni. Már csak az is nagy előnye az itteni étlapnak, hogy azokat nem kell tanulmány tárgyává tenni, mert nincs bennök esupa exotikus nevű étel és dacára annak, hogy a „Schmecks“-be (svájceba) vagyunk, nem kell előbb az étellehetőségek keresztretjétyénét kitalálni, hanem érthetően bmondja puritán, igazán tisztá ételait. Azaz, hogy érthetően beírja, mert az igazi svájci nyelv mégis csak a tálban a legmegérthetőbb és legélvezhetőbb.

175 c. c. }
250 " }
350 " }
500 " }
800 " }

ura- és Sport
Szoló és mellék-
kocsival

Képviseelő:
KATZKY Timisoara Str. Mercy 10

A legkiválóbb
Perlessgloss-
APRETURA,
TALPPOLITUR,
valamint minden
cipész iparhoz
szükséges vegyi
termékek a
MERCUR
készítmények.

Gyártja:
Kozák és Sámson
Cluj, Str. Regina Maria 9. — Telefon 7-59.
Kapható minden jobb bőruzetben.

Uri szabóóság
valódi angol szövetek raktára
Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Kirity József
Belváros, Szentgyörgy-tér 4.
I. emelet.

Gyerekujság

Szerkeszti: Kóró Pál bácsi

Morgó Mackó esetei

Harmincharmadik fejezet

melyben megtudjuk, hogy a nemzetes urnak végzetes éjszakai kalandja volt, mert megverték és a fejbőrét is elvesztette.

Mackó urat ott hagytuk el, hogy a falusi koresmának fészereiben a friss illatos szénán elaludt. Álmában a sok utazási veszély után már otthon volt kényelmes erdei palotájában, mikor egyszer csak kopogtatást hallott.

— Szabad! — kiáltotta, mert álmában azt hitte, hogy valami látogató kopog az ajtón.

Azonban a kopogás ismétlődött és kiverte az álmából a nemzetes urat. Lassanként rájött arra, hogy nem saját lakásában fekszik, hanem a fészereiben és hogy annak deszkafalán kopogtat valaki. Nemsokára megtudta azt is, hogy kicsoda kopogtat, mert az illető megszólalt:

— Nemzetes ur, nemzetes ur, ébredjen föl, jó hírt mondok, — szölt a kopogtató és a nemzetes ur a félig suttogó hangban ráismert Furfangi Fülöp róka hangjára.

— Mit akarsz? — kérdezte kelletlenül Morgó nemzetes ur, mert nagyon haragudott, hogy éjszakai nyugalmát zavarják.

— Fontos dolgot akarok mondani, jöjjön ki.

A nemzetes ur kiment az udvarra. Ugy gondolta, hogy rövidesen meghallgatja Furfangit, aztán siet ujból lefeküdni. Először is azt kérdezte tőle, hogyan tudta meg hogy Muncurkóval együtt a fészereiben tartózkodik?

— Véletlenül tudtam meg, — válaszolt Furfangi Fülöp. — mikor erre jártam. Ugyanis én is meguntam már a városi életet s mikor aztán maguk elutaztak, úgy gondoltam, hogy itt az ideje, hogy én is hazatérjek a fákkal ékeskedő erdőre. Én azonban turista vagyok és szeretek gyalogolni s így elhatároztam, hogy nem vasuton, hanem saját lábamon ballagok haza.

— No, no, mordizomadta, — szölt a nemzetes ur, — valljad be csak őszintén, róka öcsém, hogy arra is gondoltál, hogy utközben egy kis csirkenevesen is akad a fogadra.

— Mi tagadás benne, minek is lenne, — mosolygott a róka, — hiszen utközben is csak kell enni. Vándorolva eljutottam aztán ma este ebbe a faluba. Mikor a kertekben és udvarokban terepszemlélt tartottam, egyszerre csak látom ám, hogy a koresmából Morgó Mackó nemzetes ur lép ki és a drágalátos fiaskája, a Muncurkó urfi. Így tudtam meg, hogy maguk itt vannak és a fészereiben alszanak. Amíg a koresmában világosság volt, meglapultam az udvar végében, de mikor sötét lett, hát kicsit körülnéztem. Találtam magamnak való baromfit, de találtam ezebet is, ami a nemzetes urnak való.

— Mit te? — kérdezte Morgó nemzetes ur.

— Mézet, — sugta a róka titokzatosan.

Erre az álm teljesen kiment Morgó nemzetes ur szeméből. Méz! Ez már valami! Ezért érdemes éjszaka felkelni.

Hol az a méz? — kérdezte a rókától.

— Mindjárt megmutatom, csak arra kérem, segítsen előbb nekem, hogy a baromfiólba felkapaszkodhassam.

A nemzetes ur a méz reményében erre is kész volt. Odamentek a baromfiólához és Furfangi Fülöp ráugrott a nemzetes ur hátára, onnan pedig a baromfiólba mászott. A következő percben csirkevíjjogás hallatszott. Nemsokára újból megjelent a róka. A nemzetes ur a csillagok fényénél is látta, hogy a róka a szája szélét nyalogatja.

— Én már jóllaktam, — mondotta. — Ne vegye rossz néven, hogy előbb magamra gondoltam. De maguk jól bevaesoráztak az este, én ellenben igen éhes voltam. Most már azonban szívesen megmutatom, hogy hol van a méz.

Mikor aztán a róka a nemzetes ur hátáról leugrott, kijelentette, hogy a méz nem a kocsmásornál van, hanem a harmadik szomszédnál, de a kerteken keresztül könnyen oda lehet jutni. Mindjárt el is indultak. A nemzetes ur úgy gondolta, hogy a mézből jól belakik és majd visz a Muncurkónak is.

Végre megérkeztek a harmadik szomszéd udvarára. A róka odavezette a nemzetes urat az udvar sarkába, ahol egy lombbal leborított hely volt. Azt mondta, hogy a lombot csak turja el az orrával, az alatt van a méz.

— Mordizomadta, — szölt meg a nemzetes ur, mikor közelebb hajolt, — te Furfangi, én itt nem érzek mézszagot, hanem avas szalonnát.

— Ez azért van, — felelt a róka, — mert huncut a paraszt. Az avas szalonnát azért rakta a méz fölé, hogy becsapja azokat, akik a mézet meg akarnák dezmálni. Csak félre kell azonban lökni a szalonnát és ott van a méz.

— Hát ha így van, akkor rajtam nem fog ki a furfangos paraszt, — mondotta a nemzetes ur.

Ezzel az orrával hatalmasat esapott az avas szalonna felé, hogy azt félreesapja.

Hanem ami erre következett, az borzasztó volt. A nemzetes ur két felől két hatalmas pofont kapott, hogy a szeme is szikrázott bele. De ez a két pofon nem tenyerektől származott, hanem két éles vastól. És ami a legborzasztóbb volt, a két pofon után a két vas ott maradt a nemzetes ur fején és erősen szorította azt.

— Segíts, Furfangi, — kiáltott kétségbeesetten a nemzetes ur.

Furfangi Fülöp azonban nem segített, hanem gunyosan gajdolta:

Friss méz kellett a medvének, s bekerült a csapdába, gazda uram ökelmének most a baját ellátja.

A nemzetes ur csak most eszmélt rá, hogy a róka megint alaposan becsapta. A faluban való kóborlása közben a róka bizonyosan már este felfedezte a csapdát s mikor később megtudta, hogy a nemzetes ur is a faluban van, elhatározta, hogy odaesalja. Azonban a róka azzal nem elégedett meg, hanem torkaszakadtából kiabálni kezdett:

— Emberek, emberek, ébredjétek! Fogoly van a csapdában!

Csakhamar hallani is lehetett, hogy közeledik a gazda s vele néhány béres. A róka elfutott és a nemzetes urat otthagya a csapdában.

Egy kettőre ott termettek az emberek és Morgó uramat alaposan verni kezdték bunkókkal.

Ennek a fele se tréfa, gondolta magában a nemzetes ur s nehogy teljesen agyonverjék, igyekezett a csapdából szabadulni. Rángatta a fejét, huzgálta és egyszerre csak érezte, hogy a fejbőre engedni kezd. Fájtt ugyan, de további huzásra a fejbőr még jobban engedett és a nemzetes ur nemsokára teljesen szabad volt. Szedte is erre a lábait és úgy szaladt, mint ha ágyúból lőtték volna ki.

Mikor aztán lihegve ismét a kocsmásos udvarába ért, nagyot lélegzett és a homlokát végigsimogatta. Valami meleg folyadékot tapasztott, ellenben a feje bubján sem szőrt, sem bőrt nem érzett. Így jött aztán rá, hogy a homloka csupa vér és hogy a fejbőre szőröstől ott maradt a csapdában. A kútnál megmosakodott és bement a fészerebe.

Hát amint az ajtó elé ért, hangoztat halott belülről. A hangot megismerte. Furfangi Fülöp, a ravasz róka beszélt odabent.

— Gyere Muncurkó, — mondotta, — mutatok neked bibictojást. Tudom, te azt nagyon szereted. Gyere, a papának mézet mutattam és most nagyban lakmározik belőle.

A nemzetes ur mindjárt tisztában volt vele, hogy a gonosz róka most meg a fiát akarja lépre csalni. Amugyis forrt benne a düh a róka ellen és most még mérgesebb lett. Berohant a fészerebe és elrikoltotta magát:

— Megöllek, te gyalázatos róka! Pedig hát jobb lett volna szép lassan benyitni, mert akkor sikerült volna a rókát elfogni. De az a lármára figyelmes lett és amikor a nemzetes ur az ajtót kinyitotta, Furfangi Fülöp mellette hirtelen kisurrant. Morgó uram a sötétben nem akart a szökevény után szaladni, különben is úgy gondolta, hogy majd elesipi az erdőben és akkor végez vele.

A kofferből előszedett egy törülközőt és azzal bekötötte megnyezett fejét. Nem akarta, hogy Muncurkó reggel lássa, hogy az apja hogyan járt.

— Mordizomadta, — mormolta a nemzetes ur, mikor visszafeküdt a szénára, — muszáj majd a városból parókat hozatni.

... Gyerekek, arra kér benneteket Morgó nemzetes ur, hogy ne mondjátok el senkinek, hogy milyen pórul járt. Szégyenletében el kellene bujdosnia, ha megtudná a világ.

ROMANOVSKY ERNŐ

ablakredőnykereskedés és szerelő

TIMISOARA

186 Str. General Foch (Fröbl) No. 12

Mész

detailban és vagonátételben

jutányos árban kapható

SCHMIEDT BERNÁT fatelepén

Timisoara I., Aradi-ut.

Telefon 20-20.

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliompuvert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárában, a „Fekete Sas-hoz“, I., Szentgyörgy-tér.

Tusnádfürdő

klimatikus gyógyhely a villa Máriában szobák még előjegyezhetők.

Előszézonban (jún.) 50% árkedvezmény.

Bővebbet a tulajdonosnál

Keller István gyógyszerésznél

Erzsébetváros, Vöröskereszt gyógytár.

Boiangeria Bănăţana

Bulevardul Carol No. 62

legjobban és olcsón fest, tisztít vegyileg. Munkák leadhatók Fraţii Schőn, Józsefváros, Bőnnáz- és Kossuth Lajos-utca sarkán, Reiszmosóda, Józsefváros, Török-utca és őzv. Pollák Martinné, Gyár- város, Duschnitz mellett. 227

Felöltőszerű gummikabát 700 lei
Angol szövetség gummikabát 1100 lei

Idei gummifürdősapkák 25 leitől kezdve.
Nagy választék mindennemű fürdőcikkben.

Szőnyeg és Linoleumház

Tulajd.: POPPER GYULA IV., Bul. Berthelot (Kossuth-u.) 5. Kobelt-ház. Tel. 18-75

Apró hirdetések

Egy szó ára 3 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. Alláskeresőknél 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Házasság

Csinos fiatal hűgömát ismeretség hiányában ezúton ismertetném össze házasság céljából olyan intelligens uriemberrel (26-30 év közöttivel), aki nemes gondolkodásával és finomságával egy szép házasságot tudna teremteni. Levelet „Hozomány” jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja.

Jobbmódu iparos keresi özvegy vagy elvált asszony ismeretségi házasság céljából. Levelet lehetőleg teljes címmel kérek a kiadóba „Iparos” jeligére.

Alkalmazás

Jobb házból való gyakornokokat felvesz Gea-Krayer R.-T. Nagydrogueria Belváros, Szerb-utca. (838)

Gyógyszerész gyakornok vidékre kerestetik. Csak olyan urak ajánlatait kérem, akik szeretnek vidéken élni. Megkereséseket lehetőleg szülőktől kérek „Keresztény” jeligére.

Allást keres

Szerény, igényű leány 1-2 gyermek mellé ajánkozik, vidékre is szívesen menne. Címet kérek a kiadóba.

Ugyes irodista, jó számoló, állást keres azonnali belépésre. Szíves megkereséseket „Számoló” jeligére a kiadóba.

Egyedülálló asszony bármilyen állást elvállal. Ért a gyermekek neveléséhez, a háztartás és gazdasághoz. Szíves meghívó sorokat „Munkaerő” jeligére a kiadóba.

Lakás

Üzletek lakással bérbeadók augusztustól, Erzsébetváros, Telekháztér 1 sz. házban. Bővebbet a házmesternél.

Kettőszobás előszoba, fürdőszobás lakás kerestetik. „Október” jeligére kérek címeteket.

Szoba lakást bármely városrészben keresek azonnalra. Címet a kiadóba kérek.

Adás-vétel

Hice-master tölcseres angol ideális hangversenygramofon 21 kifogástalan lemezzel (Haifetz, Kubelik, Prihoda, Fleta, Caruso, Tita Rufo, Backhaus stb) 9000 leiért eladó. Felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

Cipészek és szijgyártók figyelmébe!

Állandóan nagy raktár az összes külföldi bőráruban és divatbőráruban. Mélyen leszállított árak.

Gerson Klein utóda Eibenschütz Hermann bőrkereskedő, Temesvár-Belváros.

Utazóbőröndöt kisebbet és nagyobbat keresek megvételre. Nagyság és árjelöléssel kérek ajánlatokat „Utazás” jeligére a kiadóba.

Teljesen új férfi kerékpár eladó. Erzsébetváros Korona-utca 13 fidsz. balra 2-ik ajtó.

Különféle

Gyárvárosban Fő-utca környékén elveszett fehér spitz kutya. Flori névre hallgat. Megtaláló kéri a Ruzsási-ut 60 sz. alatt leadni jutalom ellenében.

Éttermekben vagy kávéházakban fehérneműjavítást vállalom. Cím a kiadóban.

MOZI.

Belvárosi Mozi: Vasárnap Jun. 19

Gyárvárosi Mozi:

Hétfő, kedd és szerda (Jun. 20.-21.-22.)

Mehalai Mozi: Csütörtök Junius 23.

DON X.

(Az ostoros ember) 10 felv. — Az év legszenzációsabb filmje.

Douglas Fairbanks, Amerika nagy Harry Pielje, a legérdekesebb kettős szerepek egyikében: mint fiu — Don Cezar de Vega — és mint apa — Zorro. A fáradhatatlan harcok az igazság eléréséig, a bikával, az emberi butasággal és rosszakarattal és végül mindenki elleni győzelem és szíve választottjának meghódítása, mesteri tökéletességű alkotást nyújtanak, amilyent mindmáig filmen még nem láthattunk.

A címszerepben: Douglas Fairbanks. Monop.: Regal-Ero film Bucuresti-Brasov Este felemelt helyárak.

A mentők nagy nyári mulatsága

mely július hó 3-án a LUNA-PARKBAN lesz megtartva, a nyári idény legnagyobb szabású nyári mulatsága lesz.

A nyári mulatság d. e 10 órakor kezdődik sétahangversennyel és „Frühschoppen“-val. D. e 11 órakor pedig a Luna-park színpadján egy nagyszabású vívó-verseny lesz, melyen hölgyek is részt vesznek. Mindenekelőtt a nagyszabású alkalmi sorsolás fog mindenkit bámulatba ejteni.

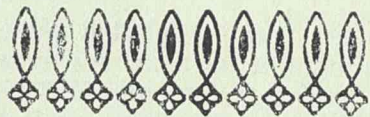
A főnyereményt egy egyfogatu, csinos hajtókosci, lóval, szerszámmal együtt fogja képezni.

KÓRA

müsterme

Gyárváros

Andrássy-ut
4. sz. alatt van.

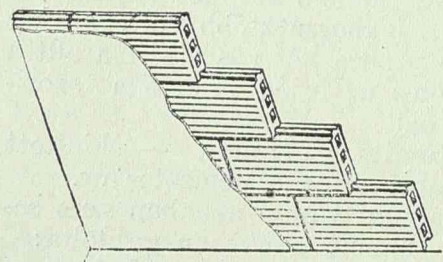
Házhelyek

hosszu részletre közvetlen a

Petőfi csárda mellett

feltűnően olcsó árban kaphatók a helyszíni irodában.

Ugyanott téglá is kapható.

Kérjen ajánlatot!

Készítetek

divatöltönyöket
garancia mellett

1000 leiért. Fiuöltöny 800 lei, vasalás 60-80 lei. Elvállalok minden szakmába vágó munkát olcsón

Amigó József Józsefv., Begabalsor 26

„IGAZSÁG”

Az

Románia egyedüli legnagyobb és legelterjedtebb képes heti lapja. Beszámol az ország és a nagyvilág fontosabb eseményeiről gazdag képes tartalommal. Megjelenik minden

vasárnap 8 oldal terjedelemben

Kapható az ország összes újságárúsnál és a kiadóhivatalnál, KOLozsváron.

Ára 5 lei.

Kérjen egy ingyenes mutatószámot.

Építészek! Vállalkozók! Építetők!

A „Herkules” Gőztéglagyár

Részv.-Társ. Timișoara

KÜLÖNLEGESSÉGE:

üreges válaszfaltéglák.

Jobb, olcsóbb, tartósabb mint a gipszfal.

TELEFON: 11-65, 15-48.

BUKARESTBEN

a DÉLI HIRLAP a következő helyeken kapható:

A posta előtt

Az Otetelesanu előtt

A Boulevard Elisabetán

Vendéglői rikkancsoknál

Apák! Anyák! Gyerekek!

A jelenleg létező legszebben megírt, pompás kiállítású gyönyörű mesekönyvek 5-10 éves gyermekek részére.

Ezek a könyvek örömet, boldogságot, szórakozást jelentenek!

Kínai csodák.

Eredeti kínai mesék.

Az eszkimo ikrek.

Grimm legszebb meséi.

Münchhausen báró csodálatos kalandjai.

Andersen meséi.

Robinson kalandos története.

Akik a butábbnál is butábbak. Tréfás történetek.

Fényesszemű mókus kalandjai.

Indián mesék.

A mexikói ikrek.

Viráglegendák.

Csipkerózsika.

Alice a csodák országában.

Elefánt historiák.

Hogyan született meg a tündérvásár.

Medve mesék.

A liget tündére.

A bűbajos sziget.

A bűvös labda.

Cukros királyfi.

A kis lord

2 kötet.

Gyermekszínház

Oroszlán és tigris történetek

2 kötet.

Cserkészfalu.

Jégországban.

Gulliver utazásai

2 kötet.

Mese két kis leányról.

Egy-egy kötet ára

izléses színes kötésben

bérmentes küldéssel

csak 20 lei

Annyiszor 20 leit küldjön be jól leragasztott borítékban, ahány kötet mesekönyvet rendel.

Rendelési cím:

„TÜNDÉRVÁSÁR”

kiadóhivatala

Budapest, V., Akadémia-ucca 10

Fizessen elő

a Déli Hírlapra!

Rikkancsok

felvételnek

a Déli Hírlapnál